

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

Prometno preventivne aktivnosti za večjo varnost kolesarjev

Mateja Markl, univ.dipl.psih.

Vodja Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

ROSEE delavnica

Ljubljana, 27. marec 2013

ROSEE

ROad safety in South East European regions

Vozimo pametno!

Vsebina predstavitve

Pregled:

- Uvod
- Problematika
- Pregled preventivnih aktivnosti
- Šola
- Zaključek

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

Uvod

- Kolesarji ena izmed najbolj ogroženih skupin udeležencev v prometu → delež med smrtnimi žrtvami 9,1 %

- kolesarjenje pozitivno z več vidikov:

- ekološki vidik – promet in motorna vozila eden večjih onesnaževalcev
- zdrav način gibanja
- dodatne izkušnje v prometu
- mobilnost – omogoča mobilnost skupinam udeležencev (otroci in mladostniki, starejši)

-varnost:

- Upoštevanje prometnih pravil
- Varno in ustrezno ravnanje
- Samozaščitno ravnanje: varno kolo, ustrezna oprema, oblačila, čelada

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

Problematika

Povzetek:

- Najbolj ogroženi starejši kolesarji → nad 60 let starosti 31%
- Moški bolj ogroženi (68,8%), med povzročitelji še bolj izrazito (73,2 %)
- Večina nesreč znotraj naselij → največ na ulicah, nato državne ceste, naselja brez uličnega sistema, lokalne ceste
- Uporaba zaščitne čelade → največji problem brez čelade izven naselja (42% poškodovanih); pri smrtnih poškodbah 67% ni uporabljalo čelade
- Regijsko: najbolj izpostavljeni v Osrednjeslovenski regiji, Podravju, Gorenjska, Savinjska in Pomurje
- Povzročitelji v 46% vseh prometnih nesreč z udeležbo kolesarja, kar 59% pri smrtnih poškodbah
- Prisotnost alkohola?

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

Prometna varnost otrok

Vozniki

Vozila

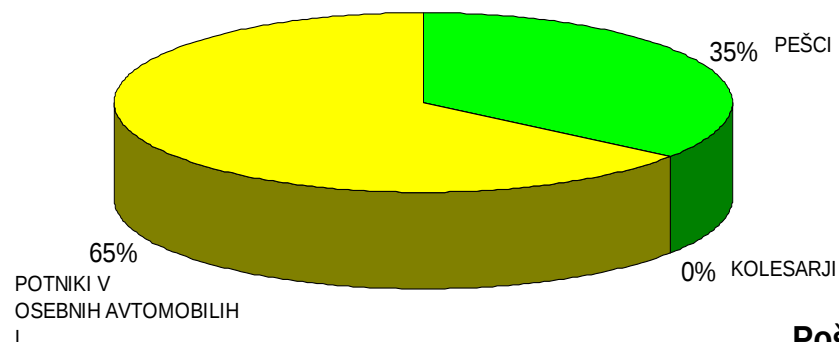

Varnost

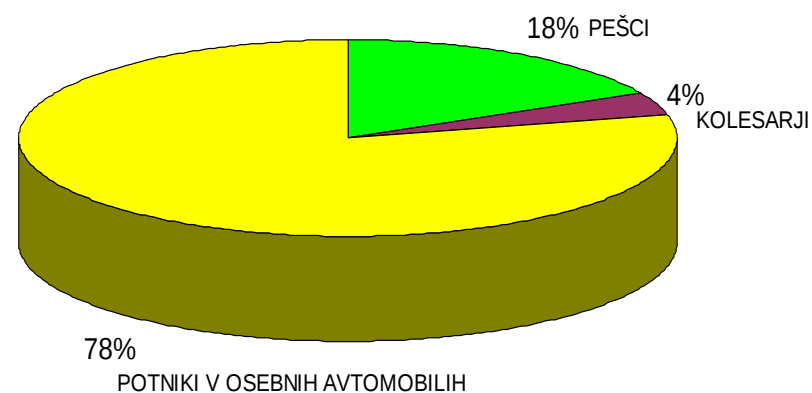

Preventiva

Število mrtvih otrok do 5 let starosti
v obdobju 2000 - 2011

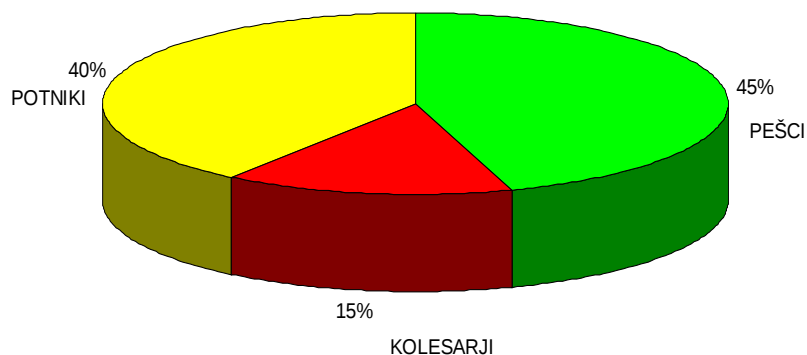
Poškodovani otroci do 5 let starosti za obdobje
2000 - 2011

Prometna varnost otrok

Mrtvi otroci od 6 do 9 let v obdobju 2000 do 2011

Vozniki

Vozila

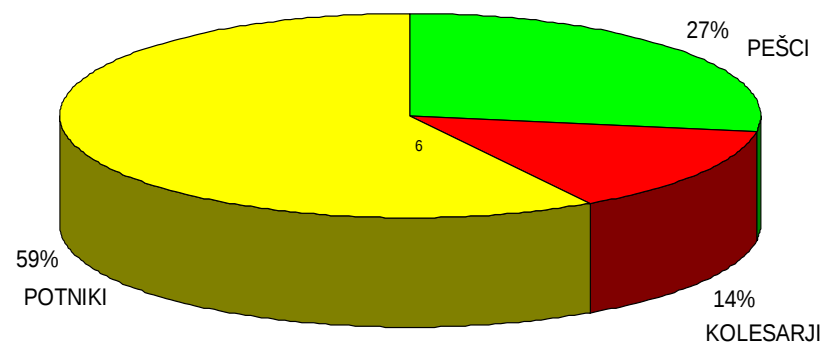

Varnost

Preventiva

Poškodovani otroci od 6 do 9 let za obdobje 2000 do 2011

Cilji preventivnih aktivnosti

Osnovni stebri:

- ZAVEDANJE PROBLEMA: izpostavljanje problematike
- INFORMACIJE: promocija znanja, vedenja in razumevanja prometnih pravil in situacij
- STALIŠČA, ODNOS: osveščanje oz. spreminjanje stališč in prepričanj glede tveganega ravnanja v prometu, osebne varnosti in varnosti drugih udeležencev v prometu
- RAVNANJE: izboljšanje spretnosti in sposobnosti s treningom in izkušnjami, varnejše ravnanje

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

Principi preventivnih aktivnosti in vzgoje

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

- od zgodnjega otroštva naprej → čimprej na kolo, čimkasneje v promet
- skozi vse ravni izobraževanja (vrtec, OŠ, srednja šola, fakultete, avtošole ...)
- vseživljenjsko učenje – neformalno kasneje: delodajalci, društva, združenja (npr. motoristi, starejši, usposabljanje na delu)
- pedagoški proces → izvajalci pedagoška znanja, spretnosti
- Celovit pristop → medijske kampanje, neposredno vplivanje
- Strokovnost → izhodišče iz analiz, strokovni pristop glede metod, sporočil, pristopov ciljnim skupinam

Pravilna oprema za varno kolesarjenje

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

- **tehnično izpravno kolo** → zapisnik o pregledu kolesa, nalepke Varno kolo
- **uporaba kolesarske luči** po vožnji v mraku in ponoči
- **kolesarska čelada** → primerna velikosti osebe, ustrezno nameščena in trdno zapeta, na VSEH vožnjah; akcija Bistro glavo varuje čelada
- **ustrezna obleka**: športna, svetlih živih barv, odsevne površine, varnostni telovnik, pelerina

Prometno preventivne akcije

Vozniki

Vozila

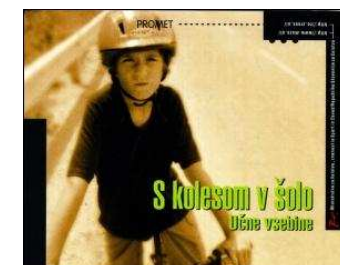
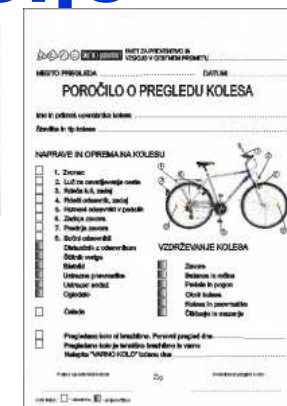
Varnost

Preventiva

OTROCI:

- Program usposabljanja za vožnjo kolesa
- tekmovanja Kaj veš o prometu na občinski in državni ravni
- Bistro glavo varuje čelada
- Varnostni pregledi koles in nalepka Varno kolo
- Prometni dnevi na šolah
- Vključenost v Načrte varnih šolskih poti na OŠ → promocija kolesarjenja v šolo
- Akcija Pobarvaj svojo čelado
- Program Varnost in mobilnost za vse
- program Zlati sonček – spretnost vožnje kolesa
- gradivo Prvi koraki v svetu prometa
- odsevni trakovi

Program Usposabljanja za vožnjo kolesa

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

- Potrjen program znotraj kurikulumu za OŠ s strani Strokovnega Sveta
- Nosilec Ministrstvo, pristojno za izobraževanje
- Otrok pridobi PRVO dovoljenje → kolesarsko izkaznico
- Izvajalci: posebej usposobljeni učitelji, mentorji prometne vzgoje na šolah
- Obsega 3 vsebinska področja:
 - Teoretični del izpita → poznavanje prometnih predpisov
 - Na spletnem portalu
 - Možna vaja, poučevanje, izpitni del
 - Spretnostna vožnja na poligonu → predpisane vaje
 - Na neprometni površini
 - Vaja osnovnih spretnosti (ožina, gor-dol, nenadno ustavljanje, zavijanje, prenos predmeta ...)
 - Na koncu ocenjevanje spretnosti vožnje
 - Praktična vožnja v prometu → nujni element
 - V okolici šole
 - Vključuje različne prometne situacije
 - Vaja v manjših skupinah (do 5 učencev na mentorja)
 - Ocenjevalna vožnja → predpisan način
- V izvajanje vključujejo tudi:
 - AVP – SPV z zagotavljanjem gradiv
 - Občinski SPV
 - Policija
 - starši

Prometno preventivne akcije

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

SPLOŠNA JAVNOST:

- Medijska kampanja za varnost kolesarjev → atraktivno, eko, zdravo, poceni, vendar VARNO
- Teden mobilnosti in dan brez avtomobila (22.september)
- projekt Lifecycle (v sodelovanju s CINDI Slovenija in SPV MOL)
- V troje → promocija vsakodnevnega kolesarjenja na delo
- Preventivni dogodki → varno kolo, zaščitna čelada, spretnosti
- odsevni trakovi
- Promocija kolesarskih poti (DRSC)
- Projekti lokalni skupnosti (Ljubljana, Maribor...)
- Nevladne organizacije → številne aktivnosti

Prometno preventivne akcije

STAREJŠI KOLESARJI:

- Posebni izobraževalni dogodki na lokalni ravni → elektronska predstavitev
- Osvežitveni tečaji kolesarjenja za starejše – občinski SPV, drugi
- projekt Lifecycle (IVZ CINDI in SPV MOL) → tečaj kolesarjenja za starejše v okviru Univerze za tretje življenjsko obdobje
- odsevni trakovi

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva

Za konec...

Izzivi:

- Kaj potrebno najprej? → infrastruktura ali kolesarji
- Prometna varnost V promocija kolesarjenja → oboje!
- Nadgradnja in razvoj obstoječih vsebin → razširitev, nova gradiva, celovitost prometne vzgoje...
- Siva polja: mladostniki in mladi, sistemsko vključeni starejši kolesarji
- Uveljavitev povezovanja nadzora in preventivnih aktivnosti

Vprašanja?

HVALA ZA POZORNOST!

Vozniki

Vozila

Varnost

Preventiva